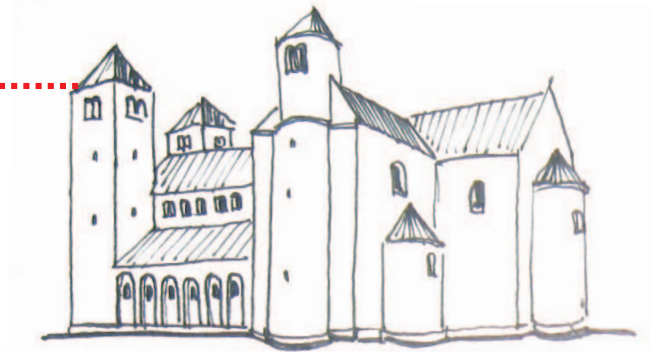

Styl romański

ROMANIZM - okres w architekturze i sztuce trwający w Polsce od XI do połowy XII w. W dziejach architektury był to pierwszy styl o charakterze powszechnym.

Dlaczego ROMANIZM? ROMA znaczy Rzym. W epoce tej inspirowano się antyczną sztuką Rzymu i ściśle podporządkowywano się kościelnym zasadom. Styl romański miał charakter **SAKRALNY** - jego krzewicielami

były zakony. Świątynia romańska ●
wznoszona była na planie krzyża
łacińskiego, a do głównej bryły
dostawiane były półkoliste
przybudówki - **ABSYDY**. ●

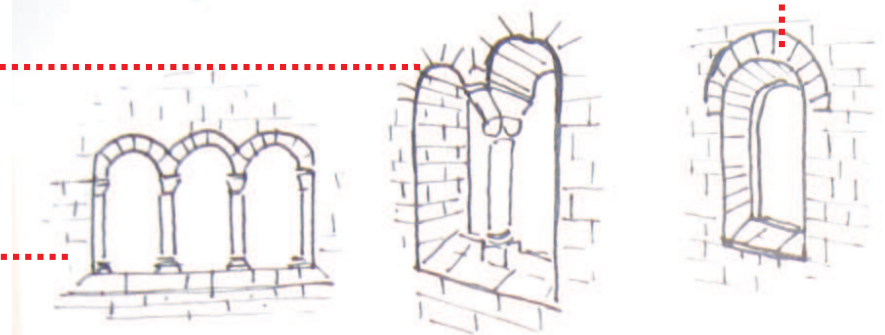

Katedra Św. Gedeona na Wawelu (rekonstrukcja)

Budowle romańskie charakteryzuje prostota, surowość i masywność.

Względy konstrukcyjne oraz obronne decydowały

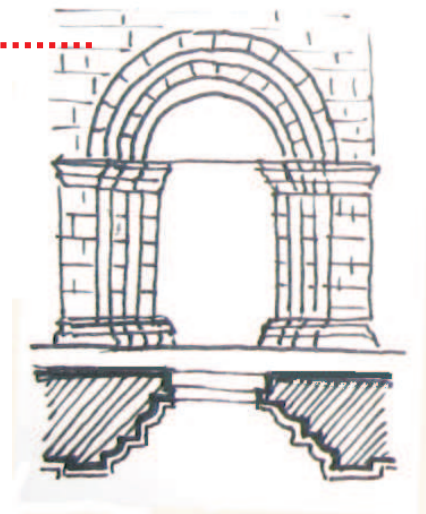
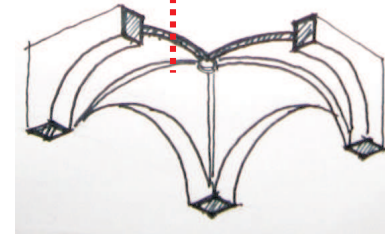
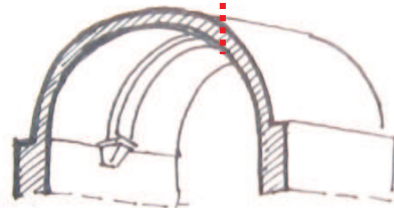
o tym, że kamienne mury były grube, **OKNA** ●
małe, zwieńczone półkolem. Tylko w wieżach
były szersze, przedzielone jedną (**BIFORIUM**) ●
oraz w najwyższej części dwiema
kolumnkami (**TRIFORIUM**). ●

Styl romański

Najokazalszą częścią budowli był **PORTAL** (główne wejście) utworzony przez ustawione uskokowo rzędy kolumn, zakończonych półkolistym tympanonem. Wewnątrz kościołów wykonywano **SKLEPIENIA** kolebkowe lub krzyżowe.

Sklepienie jest to przekrycie wnętrza, które nie jest płaskie; kolebka była w kształcie półwalca, a sklepienie krzyżowe stanowiło dwa skrzyżowane

ze sobą fragmenty kolebek. Sklepienia czasami podparte były **KOLUMNAMI** składającymi się z głowicy w kształcie kostki, trzonu oraz podstawy, czyli bazy. Z czasem

kolumny zdobiono płaskorzeźbami. Nieliczne

MEBLE były masywne, wzmocnione metalowymi okuciami. Później okucia stały się bardziej delikatne i przekształciły się w element zdobniczy. Motywem ozdobnym i konstrukcyjnym były łuki i arkady. **Meble romańskie** były na ogół malowane farbami o żywych, ostrych kolorach; nie stosowano tapicerki.

GŁOWICA

TRZON

BAZA

